

1. वास्तुनिष्ठप्रश्नाः

6x1=6

(क) (i)

(ख) (i)

(ग) (ii)

(घ) (i)

(च) (i)

(द) (i) (ii)

रिक्तस्थानानि पूर्यत ।

6x1=6

2. (i) 2/5/8/11

(ii) अशुभं

(iii) अभ्युदयो

(iv) अशुभं

(v) पशुक्षयं

(vi) पशुक्षयं

(vii) गजपृष्ठभूमिः

3. सत्यं शुभं निरवत ।

6x1=6

(i) - (ख)

(ii) (ग)

(iii) (घ)

(iv) (द)

(v) 5/10/15

(vi) आमुः

सत्यमसत्यं निवृत्त

7x1=7

4.

- (i) असत्यम्
- (ii) सत्यम्
- (iii) असत्यम्
- (iv) सत्यम्
- (v) असत्यम्
- (vi) सत्यम्
- (vii) असत्यम्

5. विकपदेना उत्तरत ।

7x1=7

(i) अशुभवृक्षस्य / दुष्पवृक्षस्य

(ii) स्थापत्यः

(iii) न्यरः

(iv) वैश्यवर्णस्य कृते

(v) चतुर्विंशत्यङ्गुलात्मकम्

(vi) बुधगुरुशुक्रः

(vii) परलोकम् / भस्मलोकम्

(viii) न्ययः

(ix) सुपथवास्तु - धनवृद्धकरी, लक्ष्मीशेखर्यक्षकम् ।

6. (i) द्विप्रकारौ

(ii) शुभफलम्

(iii) भग्निकोणे

(iv) दुष्पवृक्षः, जम्बूवृक्षः, नारिकेलश्च, निंबः, अश्वत्थः, प्लसः

(v) ~~शुभवृक्षस्य~~ आमवृक्षस्य, श्वेतपत्रा, शुभवृक्षस्य

(vi) श्वरोष्ठप्रोः

(vi) मेष, कर्क, तुला, मकर:

(vii) त्रयः

(viii) मूल्यः

(x) 4, 9, 14

(xi) यस्या भूमिः चत्वारः भुजाः असमाना विजमाः ।

(xii) अशुभं

(xiii) अग्निकोण

नक्षत्र त्रयी प्रश्नाः (यद् सहायेयाः) $6 \times 3 = 18$
नः मध्येऽप्युच्यते भवेद्यत्र नीचं चैव चतुर्दिशम् ।

(i) दक्षिणे पश्चिमे चैव नैऋत्ये वायुकोणके ।

एभि रज्ज्या बद्धा भूजगिपृष्ठाभ्याम्यचरे ।

राजपृष्ठे भवेद्वायुः स लक्ष्मीपनपूरितः ॥

(ii) लक्षः उदुम्बरः पुण्यवृक्षम्

(iii) रोहिणी रेवती नक्षत्रयोः करणीयम्

(iv) अङ्गार - वराहिका - मस्त, रत्नरि - लोहादिउन्मणि

(v) हस्तादित्रयमैत्र्या द्वयमिदं पुण्यं मृगो रोहिणी ।

निन्यौ भूसुतभस्करौ न्य शुभदा पूर्णा च नन्दानिधिः ।

(vi) शुभफलम्

(vii) शुभवास्तु स्थान

(viii) 1, 6, 11

दीर्घोत्तरीयाः प्रश्नाः (केचन पेच) $5 \times 4 = 20$

8. (i) दक्षिणे पश्चिमे चैव नैत्ररूपे वायुकोणके ।
शमिरुद्धा यदा भूमिर्गजपृष्ठादभिधीयते ॥

(ii) आयताकारक्षेत्रं द्विपकारकं भवति । समायतचतुर्भुजक्षेत्रं
विषमपत्र - चतुर्भुजक्षेत्रञ्चेति ॥
आयतं सिद्धयेत्सर्वत्रचतुरस्त्रे चनागमः ।

(iii) एवम्यमाने यदा भूमौ पाषाणं पाज्यते तदा ।
यनायुश्चिरता वै स्याद्विष्टोक्तसु चनागमः ॥

(iv) ब्रह्मस्य निर्माणक्रमनिरूपकस्य वास्तुशास्त्रस्य पञ्चानां
तत्त्वानां स्मृः । आवश्यकैः - उत्तमतत्वे, अग्नितत्त्वम्,
पृथ्वीतत्त्वम्, वायुतत्वं ।

(v) ब्रह्मावित्पुत्रः शिवेन्दुभास्करगुहाः पूर्वापरास्या शुभाः ।
पौक्ताः सर्वदिग्भाभुक्ताः शिवर्तनं वित्पुत्रविधाता तदा ।

(vi) पूर्वादीं त्रिषडंशपञ्चमलवेक्षाः सन्त्योद्भूते द्यूते ।
दैर्घ्यं द्वयंशसमुच्छ्रितात्पितृवके सर्वेषु दिक्षु दिता ॥

(vii) सूर्यप्रियायुगर्भेः शिख्यथ फले लक्ष्मीस्ततः
कोणभेदाद्वैरुदसर्गं ततो गजभेदं शाखासु सौर्यं भवेत् ॥

9. विष्णुलक्षणात्मकप्रश्नल उत्तरं छात्राः सवित्तरेण लिखन्ति ।

(i) अनुषश स्निग्धवती प्रशस्ता च बहुदका ।
तृणोपलान्विता या सा ज्ञान्या वास्तुविधीधरा ॥

(ii) आदौ सौम्यायमे कार्यं भवतास्तु प्रवेशनम् ।
राजा यात्रा निवृत्तौ च यदा द्वन्द्वप्रवेशनम् ॥
विधाय पूर्वदिक्ते वास्तुप्रणालीं वलिक्त्रिजाम् ॥

(iii) कूरगृहादिष्ठितविदुर्भं च विवर्जनीयं त्रिविध्यप्रवेशम् ।
मेषधर्मे चरे व्याप्यर्धन्यहाभिर्भृते सहम् ॥